

Nr 164.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa markområden till staden Mariestad; given Stockholms slott den 6 mars 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Henning Leo.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, LEVINSON, VANNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Leo:

Genom beslut den 20 juni 1935 förordnade Kungl. Maj:t, att det landshövdingens i Skaraborgs län bostadslägenhet tillhöriga parkområdet Alhagen skulle från och med den 1 september 1935 avskiljas från bostadslägenheten och övertagas av staten, varjämte Kungl. Maj:t bemyndigade byggnadsstyrelsen att i samråd med länsstyrelsen i nämnda län inleda underhandlingar om försäljning av parkområdet till staden Mariestad samt anbefalldes bygg-

nadsstyrelsen att inkomma med det förslag, vartill underhandlingarna kunde föranleda.

I skrivelse den 29 januari 1936 har byggnadsstyrelsen hemställt om godkännande av ett skrivelsen bilagt förslag till avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan samt staden Mariestads drätselkammare, vilket avtal, som är undertecknat av drätselkammaren, avser försäljning till staden av förenämnda parkområde jämte ett mindre område, som ingår i parken men är avskilt därifrån genom en väg och alltså tillhör landshövdingbostället.

Vid byggnadsstyrelsens skrivelse finnes tillika fogad en skrivelse till styrelsen från *länsstyrelsen i Skaraborgs län*, i vilken skrivelse, dagtecknad den 1 november 1935, länsstyrelsen beträffande förstnämnda parkområde anfört:

Enligt en å lantmäterikontoret i Mariestad förvarad, år 1918 upprättad karta hade parkområdet en areal av 4.53 har. Enligt länsstyrelsens mening kunde man utgå från att denna kartas uppgifter vore riktiga, även om fullt exakt arealuppgift icke kunde erhållas utan nymätning. Å parkområdet finnes, bland annat, en kronan tillhörig byggnad.

Genom en nämnd av tre ledamöter hade verkställts värdering av området. Två av nämndens ledamöter hade funnit områdets värde böra sättas till 35 öre per kvadratmeter, varjämte den kronan tillhöriga byggnaden uppskattats till 800 kronor, medan den tredje ledamoten så till vida varit av skiljaktig mening, att han ansett markvärdet böra sättas till 30 öre per kvadratmeter. Drätselkammaren hade förklarat, att staden, som förutsatte, att området finge inkorporeras med staden, vore villig att erlagga en köpeskilling, beräknad efter 30 öre per kvadratmeter, oavsett åbyggnaden, vilken staden erbjudit sig att inköpa för den åsatta värderingssumman av 800 kronor.

För sin del ville länsstyrelsen, som ansåge att inkorporeringsfrågan borde tagas under övervägande och omprövning i annat sammanhang, framhålla, att vid bestämmande av markområdets försäljningsvärde tillbörlig hänsyn borde tagas till att området av gammalt utav landshövdingarna upplåtits som parkområde för Mariestads innevånare. Stadens avsikt förklarades också vara att för framtiden disponera området som offentlig park. Av statsverket syntes området icke kunna utnyttjas. Med hänsyn till dessa förvärderingen betydelsefulla omständigheter ansåge länsstyrelsen ett försäljningspris av 30 öre per kvadratmeter vara tillräckligt högt.

Byggnadsstyrelsen har för sin del, med hänsyn till det ändamål, vartill området i fråga alltså skulle komma att tagas i anspråk, ansett det av staden erbjudna priset kunna godtagas. Priset syntes för övrigt överstiga de pris, som betingats vid vissa under senare år verkställda försäljningar av obebyggda tomtområden i Mariestad eller dess omedelbara närhet.

I fortsättningen meddelar byggnadsstyrelsen, att länsstyrelsen med skrivelse den 24 december 1935 överlämnat en den 23 i samma månad dagtecknad skrivelse från *drätselkammaren i Mariestad*, däri denna förklarat sig vilja förvärva även förutnämnda, landshövdingbostället alltså tillhöriga mindre område och härom anfört:

Detta område avsåges till en vid parken erforderlig parkeringsplats för motorfordon och det behövde sedermera även tagas i anspråk för gatureglering. Det vore därför av vikt för staden att erhålla äganderätten även till detta område.

Drätselkammaren ansåge vidare, att inkorporeringen med staden av parkområdena vore så betydelsefull, att i avtalet borde intagas såsom villkor, att parkområdena bleve inkorporerade med staden. Därest inkorporeringen av en eller annan orsak, varöver staden ej kunde råda, icke medgäves, önskade drätselkammaren nämligen icke inköpa områdena.

Byggnadsstyrelsen har förklarat sig icke hava något att erinra mot att även ifrågavarande mindre område förvärvades av staden till förut nämnda à-pris av 30 öre per kvadratmeter. Detta område, fortsätter styrelsen, som omfattade en areal av omkring 1,500 kvadratmeter, hade tidigare sammanhängt med parkområdet men genom en på senare tid verkställd omläggning av landsvägen därifrån avskilts. Vad beträffade frågan om inkorporering med staden av den till försäljning ifrågasatta marken, hade byggnadsstyrelsen ej heller något att invända mot att förbehåll därom intoges i avtalet.

Byggnadsstyrelsen meddelar vidare, att länsstyrelsen icke haft något att erinra mot det föreliggande förslaget till avtal, vilket uppgjorts inom byggnadsstyrelsen, och anför vidare:

Enligt avtalsförslaget skulle ifrågakomna två områden av kungsgården Marieholm jämte förutnämnda, kronan tillhöriga byggnad av Mariestads stad förvärfvas för en köpeskilling av 14,850 kronor. Avtalet är gällande endast om detsamma godkännes av 1936 års riksdag och endast därest de områden, som detsamma avser, senast den 1 januari 1941 blivit i administrativt, judiciellt och ecklesiastikt hänseende överflyttade till staden. Staden förbinder sig att omedelbart sedan avtalet godkänts av riksdagen vidtaga åtgärder för områdenas inkorporering med Mariestads stadsområde samt för områdenas upptagande i stadsplanen såsom allmän plats, avsedd för park. Tillträdet skall äga rum den dag, områdenas inkorporering med Mariestad träder i kraft. För tiden från och med den 1 januari 1936 till tillträdesdagen eller, därest på grund av förut omförmälda villkor försäljningen icke kommer till stånd, från och med förstnämnda dag till och med den 31 december 1940 upplätas ifrågavarande områden på arrende till staden mot en årlig arrendeavgift av 300 kronor.

Byggnadsstyrelsen upplyser slutligen, att stadsfullmäktige i Mariestad den 14 januari 1936 för sin del godkänt avtalet.

Kammarkollegiet har i utlåtande den 19 februari 1936 anført:

Den mark, staden önskar förvärva, är synnerligen välbelägen och med hänsyn härtill torde ett pris av 35 öre kvadratmetern icke i och för sig få anses oskäligt. Därest emellertid på frågan må läggas sociala synpunkter — vikten för staden att äga tillgång till en park för stadsinvånarnas rekreation och trevnad, ett ändamål vartill marken sedan länge använts och fortfarande användes — vill kollegiet för sin del icke motsätta sig ett godtagande av det av staden föreslagna priset av 30 öre för kvadratmetern.

I övrigt har kollegiet icke att framställa någon erinran mot byggnadsstyrelsens hemställan, därvid kollegiet dock vill understryka, att ett godkännande av ifrågavarande avtal givetvis icke innebär någon som helst förbindelse med avseende å frågan om områdets inkorporerande med staden, ett spörsmål som bedömes efter därom gällande författningsbestämmelser.

Enligt det föreliggande förslaget skulle förut omförmälda båda områden överlätas till staden Mariestad för en köpeskilling av 14,850 kronor, mot-

Departements-
chefen.

svarande dels 30 öre per kvadratmeter för marken och dels 800 kronor för en å det större området befintlig, kronan tillhörig byggnad. Från stadens sida har såsom villkor för köpet uppställts, att områdena senast den 1 januari 1941 blivit inkorporerade med staden. Tillträdet skall enligt förslaget äga rum den dag, inkorporeringen träder i kraft, och köpeskillingen skall erläggas på tillträdesdagen. Staden har åtagit sig att intill dess eller, om inkorporeringen icke kommer till stånd, till utgången av år 1940 såsom arrende för områdena erlägga ett årligt belopp av 300 kronor.

Då ifrågavarande områden sedan länge använts som allmän park för stadens invånare och även efter övergången i stadens ägo avsetts att i huvudsak användas på samma sätt, synes icke något vara att erinra mot att desamma överlåtas till staden. Mot den föreslagna köpeskillingen och övriga nyssnämnda köpevillkor synes icke heller vara något att invända. Vad beträffar frågan om områdenas inkorporering med staden vill jag allenast framhålla, att detta spörsmål bör i vanlig ordning upptagas till särskild prövning.

Innan försäljning av områdena sker, torde Kungl. Maj:t vilja besluta om avskiljande från landshövdingbostället även av det mindre av områdena. Chefen för socialdepartementet har förklarat sig icke hava något att erinra däremot.

Med hänsyn till att de till försäljning föreslagna områdena nu ingå bland de under statens allmänna fastighetsfond redovisade kapitaltillgångarna torde köpeskillingen, vilken bör inbetalas till byggnadsstyrelsen, tills vidare böra bokföras såsom tillgång å samma fond.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förutnämnda områden vid Mariestad må försäljas till staden på villkor, som Kungl. Maj:t i huvudsaklig överensstämmelse med vad i det föregående angivits äger bestämma.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. C. F. v. Krusenstierna.